

Олег МАРЧЕНКО,
начальник відділу підготовки МНК та посібників
ФДУ "Укрморкартографія"

Оновлення навігаційних карт річки Дніпро з використанням матеріалів гідрографічних робіт та даних космічної зйомки

На завершальному етапі картографування Чорного та Азовського морів паралельно з виданням морських навігаційних карт в електронному (згідно зі стандартом МГО) і паперовому виглядах нами розроблено та видано карти внутрішніх водних шляхів на українську ділянку р. Дунай (від порту Рені до гирла), розпочато комплекс робіт з підготовки до видання навігаційних карт інших судноплавних річок України, зокрема Дніпра. Мета цих робіт – надання споживачам якісного продукту, який відповідає міжнародним стандартам як у традиційному паперовому вигляді, так і у формі електронних даних.

Слід зауважити, що на пострадянському просторі ми є першими, хто запланував та проводить масштабні роботи з оновлення навігаційних карт внутрішніх водних шляхів з використанням матеріалів комплексних гідрографічних робіт та даних космічної зйомки, використанням нових комп'ютерних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення, з розробки і втілення нових принципів у процесі картографування, доопрацювання, і навіть створення нових ланок технологічних процесів та їх автоматизації.

Детальний аналіз задіяних сьогодні технологій виробництва та оцінка виробничих потужностей показали, що всі вони базуються на електронних (комп'ютерних) технологіях і мають такі вади:

- "негнучкість" технологічних (виробничих) циклів, тобто введення нових ланок у виробництво здійснюється досить несміливо і носить епізодичний характер;

- існує тенденція до швидкого інформаційного наповнення баз даних і, як наслідок, – велика затратність та уповільнення усіх виробничих циклів;

- несумісність стандартів та форматів даних;

- недостатня кількість типів програмного забезпечення для повного виконання специфічних аспектів картографічного виробництва тощо.

Сьогодні ефективність технологій створення

цифрових карт майже повністю залежить від якості та функціональності програмного забезпечення. Імпортоване програмне забезпечення зазвичай досить дороге; іноді вартість програмних засобів лише для одного робочого місця перевищує вартість усього обладнання, а вітчизняного програмного забезпечення такого рівня взагалі немає.

Значну роль відіграє й рівень готовності різних категорій користувачів до використання цифрової продукції. Якщо виходити з нашого досвіду, то у переважній більшості з них відсутні можливості впровадження сучасних комп'ютерних систем, або вони не мають жодної уяви про переваги їх використання, наприклад, у навігації.

Основними причинами недостатнього розповсюдження електронних технологій в Україні є не лише економічна криза та низький загальний рівень інформатизації, а й слабка поінформованість про можливості різноманітних електронних систем, дефіцит програмного забезпечення для розв'язання завдань кінцевих користувачів, а також, певним чином психологічна неготовність до використання нових технологій. Більшість проблем практичної електронної картографії зумовлені незавершеністю теоретичних основ. Це видно навіть на рівні концептуальних уявлень та термінології. Продукт, який сьогодні отримує користувач, являє собою дещо проміжне між цифровою картою та цифровою моделлю місцевості.

Вирішення деяких з наведених вище проблем, зокрема підвищення якості продукції та зниження її вартості, відпрацювання методик обробки цифрових даних відповідно до міжнародних стандартів, ФДУ "Укрморкартографія" вбачає у впровадженні новітніх технологій та розробці принципово нових схем виробництва. На нашу думку, це дозволить:

- значно підвищити коефіцієнт автоматизації виробництва в результаті створення автоматизованого інформаційного конвеєра;

- збільшити у майбутньому продуктивність

